

Profil školy

Gymnázium Komenský

Základní data, organizace

- Soukromé bilingvní reálné gymnázium s právem veřejnosti Školského spolku Komenský (otevřeno ve školním roce 2000/01, školní pokus dle § 7 SchUG)
- Školní provozovatel: Školní spolek, Sebastianplatz 3, 1030 Vídeň
- 1.-8. třída (5.-12. školní stupeň)
- Max. 24 žáků pro třídu /paralelní třídy u nižšího stupně
- vyučování probíhá podle učebních osnov pro gymnázia
- Nižší stupeň gymnázia je veden jako model tzv. Vídeňské střední školy
- Vyučovací jazyky němčina a čeština/slovenština
- Čeština/slovenština jako stěžejní povinný předmět
- Angličtina jako první cizí jazyk
- Španělština, francouzština, ruština jako alternativní povinně volitelné předměty od 6. třídy gymnázia jako druhý cizí jazyk
- Deskriptivní geometrie jako povinný předmět (pevně zakotvený v osnovách) reálného gymnázia od 7. třídy

Školní pokusy/Inovace

- Školský pokus *Etika* jako alternativní povinný předmět od 5. třídy pro žáky, kteří nenavštěvují náboženství
- Alternativa k nařízení o maturitní zkoušce v rámci školního pokusu: češtinu/slovenštinu si k maturitě student musí zvolit (písemně a/nebo ústně)
- Komunikace a sociální kompetence (KOSO) jako povinné cvičení ve všech třídách
- Lerncoaching na nižším stupni jako povinné cvičení
- Diferencovaná a individuální péče o žáky začínající s němčinou
- Týmové vyučování v němčině, angličtině, matematice (nižší stupeň)
- Zlepšení čtenářské gramotnosti
- Projektové a mezipředmětové vyučování, vyučování na počítači
- Němčina, geografie, fyzika, informatika, psychologie a filozofie, deskriptivní geometrie = vyučování v německém jazyce
- Biologie, chemie, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, dějepis a politická výchova, náboženství, etika = dvojjazyčné vyučování

Žákovské/rodičovské publikum, cílová skupina

- Většina žáků pochází z česko-rakouských, popř. slovensko-rakouských rodin; od školního roku 2000/01 (založení gymnázia) počet slovenských žáků stoupl, nyní tvoří asi 30% z celkového počtu žáků; část našich žáků bydlí na internátu v Boerhaavegasse)
- 80% dětí z obecné školy Škoního spolku Komenský přestupuje do 1. třídy reálného gymnázia
- Na vyšší stupeň gymnázia pokračuje cc. 60% žáků z našeho nižšího stupně a tím pokračuje dvojjazyčnost dále až k maturitě
- Díky umístění školní budovy v centru města ve 3. okrese (vlaková stanice Rennweg, metro U3 Rochusgasse, tramvaj 71) mohou žáci přijíždět ze všech okresů, popř. z Dolního Rakouska)

Das Schulprofil Gymnasium Komensky

Grunddaten, Organisation

- Privates bilinguales Realgymnasium mit Öffentlichkeitsrecht des Schulvereines Komensky (eröffnet im Schuljahr 2000/01, Schulversuch nach § 7 SchUG)
- Schulerhalter: Schulverein Komensky, Sebastianplatz 3, 1030 Wien
- 1.-8. Klasse (5.-12. Schulstufe)
max. 24 SchülerInnen pro Klasse / Parallelklassen in der Unterstufe
- Unterricht erfolgt auf der Grundlage der Lehrplanbestimmungen für Realgymnasien
- Die Unterstufe ist als Modell Wiener Mittelschule geführt
- Unterrichtssprachen: Deutsch und Tschechisch/Slowakisch
- Tschechisch/Slowakisch als schwerpunktbildender Pflichtgegenstand
- Englisch als 1. lebende Fremdsprache
- Spanisch, Französisch, Russisch als alternative Wahlpflichtfächer ab der 6.ORG als 2. lebende Fremdsprache
- Darstellende Geometrie als typenbildender Pflichtgegenstand ab der 7.ORG

Schulversuche/Innovationen

- Schulversuch *Ethik* als alternativer Pflichtgegenstand ab der 5.Klasse für SchülerInnen, die keine Religion besuchen
- Schulversuchsweise Abweichung von der AHS-Reifeprüfungsverordnung: Prüfungsgebiet Tschechisch/Slowakisch muss zur RP gewählt werden (schriftlich und/oder mündlich)
- Kommunikation und Sozialkompetenz (KOSO) als verbindliche Übung in allen Klassen
- Lerncoaching in der Unterstufe als verbindliche Übung
- Differenzierte und individuelle Betreuung der Quereinsteiger in Deutsch
- Team-Teaching in Deutsch, Englisch, Mathematik (Unterstufe)
- Leseförderung
- Projekt- und fächerübergreifender Unterricht, computerunterstützter Unterricht
- Deutsch, Geographie und Wirtschaftskunde, Physik, Informatik, Psychologie und Philosophie, Darstellende Geometrie = Unterricht in deutscher Sprache
- Biologie, Chemie, Musikerziehung, Bildnerische Erziehung, Bewegung und Sport, Geschichte und politische Bildung, Religion, Ethik = bilingualer Unterricht

Schüler/Eltern-Population, Zielgruppe, Einzugsgebiet

- Die Mehrheit der SchülerInnen kommt aus tschechisch-österreichischen, bzw. slowakisch-österreichischen Familien. Seit dem Schuljahr 2000/01 (Gründung des ORG), ist die Anzahl der slowakischen SchülerInnen gestiegen, derzeit ca. 30% der Gesamtschülerzahl. Ein Teil unserer SchülerInnen wohnt im Internat Boerhaavegasse.
- Ca. 80% Kinder treten aus der Volksschule des Schulvereines Komensky in die 1. Klasse des Realgymnasiums über.
- In der Oberstufe bleiben ca. 60 % der SchülerInnen aus der eigenen Unterstufe, so wird die Zweisprachigkeit bis auf Maturaniveau weiter vertieft.
- Zentrale Lage im 3.Bezirk, (Schnellbahn Rennweg, U3 Rochusgasse, Straßenbahn 71) die SchülerInnenzustrom aus allen Bezirken, bzw. Niederösterreich, ermöglicht.

Učitelé/Pedagogové

- Náš pedagogický tým je tvořen motivovanou skupinou vyučujících s odpovídající kvalifikací a týmovým duchem, všichni mají odpovídající kvalifikaci. Pedagogové s českým/slovenským mateřským jazykem, kteří vystudovali v Česku a Slovenské republice, mají diplomy nostrifikované i zde v Rakousku.
Všichni učitelé jsou vysoce motivováni; neustále se vzdělávají a používají nové vyučovací metody.
- Spolupráce s Univerzitou Vídeň – katedra Slavistiky, katedra Germanistiky, pedagogické a učitelské praxe
- Speciální kvalifikace našich učitelů:
 - Školní praxe pro studenty českého jazyka
 - Externí zkoušející pro slovenský jazyk
 - Školní knihovnice
 - Pedagog v komunikaci pro děti a mládež
 - Referenti (pedagogická vysoká škola)

Plnohodnotné vyučování

- Rodinná a klidná atmosféra, intenzivní osobní kontakt díky malým třídám
- Ohleduplná komunikace mezi žáky a učiteli
- Zprostředkování všeobecného přehledu, věcných, samostatných a sociálních kompetencí
- Týmové vyučování v hodině německého jazyka, matematiky a angličtiny; individuální přístup
- Nepovinné cvičení v českém/slovenském jazyce
- Doučování pro žáky z různých ročníků
- Vyučovací program Moodle
- Vyučování na počítači - využití interaktivní tabule
- Alternativní formy hodnocení výkonů (portfolio, kvalifikace podle učebního cíle, dvoufázové školní práce)
- Všestrannost metod
- Odpolední družina (1.+2. třída)
- Návštěvy aktuálních výstav, divadelních představení, filmů
- Projektové dny (učební metody, prezentační techniky)
- Projektové týdny v angličtině: „Angličtina v akci“
- Rozvoj a používání školního kalendáře
- Účast na různých soutěžích: rétorické soutěže (Jugend-Rede-Wettbewerb, Sag's Multi), překladatelská soutěž Evropské unie „Juvenes Translatore“, sportovní turnaje (volejbal, fotbal, florbal)

Vybavení

Naše školní budova byla v letech 2010-2012 zrekonstruována a modernizována. Kmenové třídy jsou vybaveny zabudovaným videoprojektorem a počítačem. V samotné školní budově je možné využívat WiFi.

K dispozici máme několik speciálně vybavených učeben:

- Knihovna
- Hudebna
- Počítačová učebna s 25 počítači a 3D tiskárnou
- Výzkumná laboratoř (fyzika, biologie, chemie)
- Kreslárna
- Odborná učebna pro slovenský jazyk
- Místnost pro odpolední družinu
- Tělocvična

LehrerInnen

- Unsere Lehrkräfte bilden eine engagierte Gruppe mit sehr gutem Teamgeist, alle verfügen über die entsprechenden Qualifikationen. LehrerInnen mit tschechischer/slowakischer Muttersprache wurden in Tschechien/Slowakei ausgebildet und haben ihre Zeugnisse für Österreich nostrifiziert.
Bei allen ist die Motivation zur Weiterbildung sehr hoch, neue Lehr- und Lernmethoden werden im Unterricht laufend umgesetzt.
- Zusammenarbeit mit Uni Wien . Slawistik, Germanistik, Schulpraktikum, Unterrichtspraktikum
- Zusätzliche Qualifikationen der Lehrkräfte:
 - Unterrichtspraktikumsbetreuerin für Tschechisch
 - Externistenprüferin für Slowakisch
 - Schulbibliothekarinnen
 - Kommunikationstrainer für Kinder und Jugendliche
 - Referenten (Pädagogische Hochschule)

Unterrichtsqualität

- Familiäre und ruhige Atmosphäre, intensiver persönlicher Kontakt, da kleine Klassen
- Wertschätzende Kommunikation zwischen SchülerInnen und LehrerInnen
- Vermittlung von Allgemeinwissen, Sachkompetenz, Selbstkompetenz und Sozialkompetenz
- Teamteaching in Deutsch, Mathematik, Englisch, individueller Zugang
- Unverbindliche Übung Tschechisch/Slowakisch
- Klassenübergreifende Förderkurse
- Moodle-Lernplattform
- Computerunterstützter Unterricht – Einsatz der interaktiven Tafel
- Alternative Formen der Leistungsbeurteilung (Portfolio, lernzielorientierte Beurteilung, Zwei-Phasen-Schularbeit)
- Methodenvielfalt
- Nachmittagsbetreuung (1.+2.Klasse)
- Besuche der aktuellen Ausstellungen, Theatervorstellungen, Kinofilme
- Projekttag (Lernen lernen, Präsentationstechniken)
- Projektwochen in Englisch: „English in Action“
- Entwicklung und Verwendung eines Schülerkalenders
- Teilnahme an verschiedenen Wettbewerben:
Sag´s Multi, EU Wettbewerb „Jvenes Translatores“, Sportwettbewerbe (Volleyball, Fußball, Florball)

Ausstattung

Unser Schulgebäude wurde in den Jahren 2010 bis 2012 generalsaniert und modernisiert. Die Stammklassen sind mit einem fix installierten Beamer und einem PC ausgestattet. Im gesamten Schulgebäude kann W-LAN genutzt werden.

Folgende Sonderunterrichtsräume stehen zur Verfügung.

- Bibliothek
- Musikraum
- Computerraum mit 25 PC-Arbeitsplätzen und ein 3D Drucker
- Sciencelabor (für Chemie, Biologie, Physik)
- Zeichensaal
- Fachraum für Slowakischunterricht
- Raum für die Nachmittagsbetreuung
- Turnsaal

Pravidelná náplň školního života

- Seznamovací týden prvních tříd
- Pravidelné exkurze do Prahy (začátek 5. ORg, seznamovací týden)
- Literární projekty: čtení a diskuze s českými, slovenskými a rakouskými autory a překladateli
- Divadelní představení vlastního divadelního kroužku
- Vlastní hudební skupina
- Školní ples, maturitní oslava
- Projektové týdny v zahraničí, např. Berlín, Řím, Amsterdam
- Lyžařský výcvik (2. a 6. třída)
- Partnerská spolupráce se školami v zahraničí (Rakouské gymnázium v Praze, dvojjazyčné gymnázium v Bratislavě, Střední průmyslová škola v Břeclavi)
- Pravidelné přednášky našich absolventů v rámci informování o možnostech dalšího studia
- Pravidelné sociální projekty, kooperace (Lékaři bez hranic, spolek Geh' mit uns, 72 hodin bez kompromisů, sbírka na dětskou nemocnici sv. Anny)
- Orientační dny pro děti z obecné školy
- Dny otevřených dveří
- Spolupráce s Rodičovskou radou
- Pravidelné porady školního výboru
- Změny rozvrhu hodin online (Untis-App)

Untis rozvrh online

Server: asopo.webuntis.com
Název školy: komensky
Uživatelské jméno: Schueler
Heslo: schueler

Vyučovací hodiny

1. hodina	08.00 – 08.50	Dopoledne
2. hodina	09.00 – 09.50	
3. hodina	10.05 – 10.55	
4. hodina	11.05 – 11.55	
5. hodina	12.05 – 12.55	
6. hodina	13.00 – 13.50	Odpoledne
7. hodina	13.55 – 14.45	
8. hodina	14.45 – 15.35	
9. hodina	15.45 – 16.30	
10. hodina	16.35 – 17.15	

Kooperace s mimoškolními partnery

- ORF- menšinová redakce, Heimat fremde Heimat
- České centrum, Slovenský institut
- České a slovenské velvyslanectví ve Vídni
- Početné české spolky ve Vídni: divadelní spolek „Vlastenecká omladina“, Sokol, Don Bosco klub, Akademický spolek, Jednota Svatého Metoděje
- Univerzita Vídeň: katedra slavistiky a germanistiky

Mitgestaltung des Schullebens

- Kennenlernwoche 1. Klassen am Schulanfang
- Regelmäßige Prag-Exkursionen (Schulbeginn der 5. ORG, Kennenlernwoche)
- Literarische Projekte: Lesungen und Diskussionen mit tschechischen, slowakischen und österreichischen Schriftstellern, Übersetzern
- Theateraufführungen der schuleigenen Theatergruppe
- Eigene Musikgruppe
- Schulball, Maturafeier
- Projektwochen im Ausland, z.B. Berlin, Rom, Amsterdam
- Skikurs (2. und 6. Klasse)
- Schulpartnerschaft mit Schulen im Ausland (Österreichisches Gymnasium Prag, Bilinguales Gymnasium Bratislava, HTL Breclav)
- Regelmäßige Vorträge unserer Absolventen im Rahmen der Berufsorientierung
- Regelmäßige soziale Projekte, Kooperationen (Ärzte ohne Grenzen, Verein Geh´ mit uns, 72 Stunden ohne Kompromisse, Spendensammlung für St. Anna Kinderspital)
- Orientierungstage
- Tage der offenen Tür
- Zusammenarbeit mit dem Elternverein
- Regelmäßige SGA-Sitzungen
- Stundenplanänderungen online (Untis-App)

Untis Stundenplan online

Server: asopo.webuntis.com
Schulname: komensky
Benutzername: Schueler
Passwort: schueler

Unterrichtsstunden

1. Stunde	08.00 – 08.50	Vormittag
2. Stunde	09.00 – 09.50	
3. Stunde	10.05 – 10.55	
4. Stunde	11.05 – 11.55	
5. Stunde	12.05 – 12.55	Nachmittag
6. Stunde	13.00 – 13.50	
7. Stunde	13.55 – 14.45	
8. Stunde	14.45 – 15.35	
9. Stunde	15.45 – 16.30	
10. Stunde	16.35 – 17.15	

Kooperation mit außerschulischen Partnern

- ORF-Minderheitenredaktion, Heimat fremde Heimat
- Tschechisches Zentrum, Slowakisches Institut
- Tschechische und slowakische Botschaft in Wien
- Zahlreiche tschechische Vereine in Wien: Theaterverein „Vlastenecka omladina“, Sokol, Don Bosco Club, Akademicky spolek, St. Method-Verein
- Universität Wien: Institut für Slawistik und Germanistik

K historii Školského spolku Komenský

Historie českých škol ve Vídni můžeme shrnout do čtyř fází. Tyto fáze jsou ovlivněny mnoha politickými událostmi, které hrály také ve veřejném životě rozhodující roli.

Fáze I.

V roce 1872 byl založen Školský spolek Komenský, který se věnoval vyučování v českém jazyce. Členové se angažovali při obstarávání finančních prostředků pro otevření škol ve Vídni. Roku 1883 byla konečně otevřena první privátní škola. Jednalo se o českou základní školu druhého stupně. Školní budova se nacházela v Quellenstrasse 72, v 10. vídeňském okrese.

Roku 1910 začalo konečně vyučování v Schützengasse 31 a tím byl splněn původní účel budovy. Politické okolnosti ve Vídni vedly ovšem v září 1911 k uzavření a dokonce k úřednímu zapečetění budovy. I přes silné protesty veřejnosti zůstala škola až do konce 1. světové války uzavřena.

Fáze II.

Školský spolek Komenský proto začal být aktivní a svolal 23. června 1919 schůzi v Schützengasse 31. Na tomto setkání bylo založeno gymnázium a stanoveno, že se vyučování bude konat ve třetím poschodí budovy. Na základě brněnských smluv z roku 1920 byla mezi republikou Rakouska a Československa tematizovaná také práva menšin v obou zemích. Tímto získaly školy Školského spolku Komenský právo veřejnosti. To vedlo k silnému nárůstu počtu žáků a kvůli tomu bylo zapotřebí nových budov. Gymnázium přesídlilo roku 1934 do nově zřízené budovy na Sebastianplatz 3. V roce 1935 bylo již evidováno 4452 žáků na Komenských školách ve Vídni. Tímto neměla fáze tzv. stavovského státu v letech 1933-1938 tak velký dopad na školní provoz.

Fáze III.

S příchodem německého wehrmachtu do Rakouska a s tím spojeným anšlusem na národně-socialistické Německo v březnu roku 1938 se české školy ocitly pod větším tlakem. Již roku 1938 bylo gymnázium formálně zrušeno a změněno na dívčí vyšší školu. V Schützengasse byla 1. ledna roku 1941 zřízena vojenská nemocnice. V únoru 1942 došlo i k zabavení veškerého majetku a k uzavření všech škol Školského spolku Komenský.

Po osvobození Rakouska spojeneckými silami na jaře roku 1945 byl v květnu téhož roku znovu zahájen školní provoz. Všechny zúčastněné strany se snažily všem ročníkům gymnázia nabídnout možnost dodělaní maturity, kterou nemohly absolvovat kvůli vypuknutí války. Poté byly střední školy Školského spolku Komenský znovu zrušeny. Budova v Schützengasse 31 zůstala tímto prázdná až do roku 1951. Poté zde bylo díky rozhodnutí Vídeňské školní rady zřízeno dívčí reálné gymnázium.

Fáze IV:

Až do 70. let se koncentrovalo samotné české školství v budově na Sebastianplatz 3. Tam bylo také v roce 2000 založeno Školským spolkem Komenský reálné gymnázium pro vyšší stupeň. Počet žáků ovšem neustále stoupal a Školský spolek Komenský potřeboval pro toto gymnázium novou budovu. Na základě jeho historie byla vybrána budova v Schützengasse 31 a v září roku 2006 zde byl zahájen školní provoz. Roku 2012 byla školní budova kompletně opravena a zrenovována.

V letech 2014-2015 byl k vyššímu gymnáziu připojen nižší gymnaziální stupeň.

K nejznámějším absolventům české školy patří **Božena Vavřečková** (matka Václava Havla), **Ferdinand Lacina** (rakouský politik a bývalý ministr financí), **Irma Trksáková** (odbojová protinacistická aktivistka, která byla vězněna v koncentračním táboře Ravensbrück) nebo **Karel Schwarzenberg** (český politik a bývalý ministr zahraničí).

Zur Geschichte des Schulvereines Komensky

Die Geschichte der tschechischen Schulen in Wien lässt sich in vier Phasen zusammenfassen. Die Phasen sind von den äußeren politischen Ereignissen bestimmt.

Phase I.

Im Jahre 1872 wurde der Schulverein Komensky gegründet. 1883 konnte schließlich die erste Privatschule des Vereines realisiert werden. Das Schulgebäude der tschechisch-sprachigen Hauptschule befand sich in der Quellenstrasse 72, im zehnten Wiener Gemeindebezirk. Da der Bau von privaten Schulgebäuden in dieser Zeit ohne hohe finanzielle Rücklagen gesetzlich nicht möglich war, wurde 1901 ein Wohnhaus in der Schützengasse 31 vom Komensky Verein gebaut. Hier wollte man später eine Schule einrichten. 1910 schließlich begann der Unterricht in der Schützengasse 31 und damit war der ursprüngliche Zweck des Gebäudes erfüllt. Die politischen Umstände in Wien führten im September 1911 zur Schließung und sogar zur Plombierung des Gebäudes. Trotz starker Proteste der Öffentlichkeit blieb die Schule bis zum Ende des Ersten Weltkrieges geschlossen.

Phase II:

Der Schulverein Komensky wurde aktiv und rief spontan ein Treffen am 23. Juni 1919 in der Schützengasse 31 ein. Bei dieser Zusammenkunft wurde das Gymnasium gegründet und festgehalten, dass der Unterricht im dritten Stockwerk des Gebäudes stattfinden sollte.

Im Zuge der Brünner Verträge 1920 zwischen der Republik Österreich und der Tschechoslowakei wurden mitunter auch die Rechte der Minderheiten in beiden Ländern thematisiert. Damit bekamen die Schulen des Komensky Schulvereines das Öffentlichkeitsrecht zugesprochen. Das führte zu einem starken Anwachsen der Schülerzahlen. Das Gymnasium übersiedelte 1934 in die neu errichtete Schule am Sebastianplatz 3. 1935 waren bereits 4452 Schüler an Komensky Schulen in Wien verzeichnet. Somit hatte die Phase des so genannten Ständestaates 1933-1938 wenig Auswirkungen auf den Schulbetrieb.

Phase III:

Das Gymnasium wurde formell bereits 1938 aufgelöst und zu einer höheren Schule für Mädchen eingerichtet. Am 1. Jänner 1941 wurde in der Schützengasse 31 ein Militärlazarett eingerichtet und im Februar 1942 schließlich das gesamte Vermögen des Schulvereines Komensky konfisziert und alle Schulen geschlossen. Nachdem die Alliierten im Frühjahr 1945 Österreich befreit hatten, wurde im Mai desselben Jahres der Schulbetrieb wieder aufgenommen. Allerdings wollte man damit erreichen, dass alle vier Jahrgänge, die aufgrund des Krieges keine Möglichkeit hatten, die Schule abzuschließen, die Matura nachholen können. Danach wurden die Mittelschulen des Schulvereines Komensky erneut aufgelöst. Das Gebäude in der Schützengasse 31 stand somit leer bis es 1951-2000 vom Wiener Stadtschulrat für ein Realgymnasium für Mädchen verwendet wurde.

Phase IV:

Bis in die 1970er-Jahre konzentrierte sich das gesamte tschechisch-sprachige Schulwesen in Wien in einem Gebäude am Sebastianplatz 3. Hier wurde auch im Jahr 2000 das Oberstufenrealgymnasium des Komensky Schulvereines gegründet. Nachdem die Schülerzahlen kontinuierlich anstiegen, brauchte der Komensky Schulverein ein neues Gebäude für das Oberstufenrealgymnasium. Aufgrund seiner Geschichte wurde dafür die Schützengasse 31 ausgewählt und im September 2006 der Schulbetrieb dort wieder aufgenommen. Das Schulhaus wurde in den Jahren 2010-2012 generalsaniert und modernisiert. Ab dem Schuljahr 2014-15 wurde auch gymnasiale Unterstufe an die Oberstufe angeschlossen.

Zu den bekanntesten Absolventen gehören **Božena Vavřečková** (die Mutter Vaclav Havels), **Ferdinand Lacina** (österreichischer Politiker und ehemaliger Finanzminister), **Irma Trksak**, (Widerstandsaktivistin gegen das NS-Regime und KZ-Häftling in Ravensbrück) oder **Karl Schwarzenberg** (tschechischer Politiker und ehemaliger Außenminister der Tschechischen Republik).